

AD
RECENSIONEM
BULLARII ROMANO-SVEOGOTHICI,
A NOBIL. A CELSE EDITAM,
ACCESSIO.

CUJUS PARTEM VI,
CONS. FAC. PHILOS. R. ACAD. ABOËNSIS,
PRÆSIDE

Mag. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,

*Eloqv. Professore Reg. & Ord. Equ. Ord. R. de Stella Polari, R. Acad. Litt.
Human. Hist. & Antiquitt. R. Societ. Sc. Upsal. etc. Socio,*

Publicæ bonorum censuræ submittit

CAROLUS FRIDERICUS ALCENIUS,
Ostrobotnienfis,

In Audit. Minori die XIV Maji MDCCC,
H. A. M. S.

ABOË, Typis Frenckellianis.

THESES RESPONDENTIS.

THESIS I.

Tellurem nostram olim aqua fuisse tectam, multa sunt quæ docere videntur argumenta.

Thes. II. Partitionem telluris diversas in regiones ope aquarum intermediarum factam, ad earum commercium & communionem commodiorem multum conferre, negare facile potest nemo.

Thes. III. Quam probabile est, cæteros Planetas non minus ac tellurem nostram incolis gaudere, tam inanem atque temerariam suscipiunt operam, qui de horum natura atque indole conjecturis formandis indulgent.

Thes. IV. Non absurde Tiberium Cæsarem, eos eludere solitum fuisse, qui post tricesimum ætatis annum, ad internoscenda corpori suo utilia vel noxia, alieni consilii indigerent, autumamus.

Thes. V. Quantumvis magnam Educationis in hominum ingenia conformanda vim esse fateamur; absurde tamen vir ingeniosus eorum varietatem, ex sola Educationis diversitate, vel sensu latissimo sumitæ, deducendam putavit.

Thes. VI. Jus poenas infligendi, quod Magistratui competit, ex naturali, quod etiam ante constitutas civitates, singuli homines habent, jure injustos pacis violatores vè compescendi, in Principem per pactum sociale translato, imprimis esse deducendum, apertum nobis videtur.

Thes. VII. Poenas capitales non nisi in scelera gravissima atque homines maxime facinorosos, pace atque securitate publica id poscente, esse statuendas, merito urgent Philosophi: quarum vel sola frequentia, levissimas ob-suspiciones sæpe inflictarum, docet, quam turpiter sacram vel libertatis vel salutis publicæ tuendæ causam tyrannidi suæ homines crudeles & impij obtendant.

Thes. VIII. Satis absurde quidam acutioris ingenii sese laudem sibi vindicatos putant, si receptas omnes debellare opiniones, quam si easdem defendere instituant, ubi utrumque temere faciunt. Ac recte pronunciavit celeberrimus Rousseau: qui in exitu seculi XVIII omnia deserit principia sibi a pueritia inculcata, eum, verisimile esse, tempore Ligæ Gallicæ religioso fautorum fuisse fanaticismo.

Thes. IX. Non omnes opiniones, quæ ex principiis fluunt a Philosopho aliquo adoptatis, tribuere ei licet. Nam non semper sibi homines vel in sententiis vel in consiliis suis consentiunt.

1263) M. (*Margareta*) Regina Daciæ, quæ Regem natum suum (*Ericum VI*) tunc impubere & regnum gubernabat, Ecclesiæ Revaliensi præfecerat *Thrugotum* tunc Canonicum Roskildensem, sibi hoc licere credens, quia Rex *Valdemarus* terram Revaliensem de manu paganorum eripiens & cultui Christiano acquirere, dictam ecclesiam erexit de bonis propriis & dotavit, quod igitur jus succesores sui pariter exercuerunt. Sed Archiepiscopus Lundensis tunc extra regnum constitutus, hanc electionem confirmare noluit; quam etiam Papa cassavit, cum jus hujusmodi, secundum instituta canonica non cadat in laicum. Ob merita tamen *Thrugoti*, & quod ecclesiæ illius compatiretur quæ diu viduata exstitit, de potestatis Apostolicæ plenitudine & speciali gratia, ipse illum constituit Episcopum Revaliensem. — "Ex Registro Urbani P. P. IV, A. III Ep. 3".

2. Clero Civitatis & Diocesis Revaliensis. *Ibid.* III Idus Septemb. A. III (d. 11 Sept. 1263). Eadem de re. — Indid.

3. Populo Civitatis & Diocesis Revaliensis. L. a. & d. iisdem. Eadem de re. — Indid.

4. (Esgero) Episcopo Ripensi. *Apud Urbem Veterem XV Kalend. Octob. A. III* (d. 17 Septemb. 1263). Mandatur ei, ut adscitis (*Ketillo*) Episcopo Viburgensi & (*Arnefasto?*) Arhusiensi (*b*), T. (*Thrugoto*) Electo Revaliensi munus consecrationis impendat, injungens eidem Electo, ut se postmodum ad Metropolitanum suum conferat, sibi fidelitatis juramentum solite præstiturus. — Indid. Ep. 4.

5. (Ulphoni) Episcopo Scarensi. *Apud Urbem Vet. IV Non. Octobris*

(*) Cfr. de tribus his Episcopis Danicis Jutlandicis PONTOPPIDAN I, c. p. 584 sq. 596 sq. 588 sqq.

bris A. III (d. 4 Oct. 1263). Mandat ei Papa, ut in Regno Sveciæ, per se vel per alios idoneos Ecclesiarum Prælatos & Clericos religiosos & seculares, cujuscunque dignitatis vel ordinis fuerint, sedulis prædicationibus exhortetur homines ad crucis signum suscipiendum, Terræque Sanctæ contra Tartaros succurrendum; præmittens his omnibus plenam suorum peccaminum veniam. Quod negotium ut felicius procedat, tribuit Episcopo suisque adiutoribus potestatem hoc consilio Clericos & populos locorum, ubi crucem prædicaturi sunt, convocandi, quotiescunque & ubicunque viderint expedire; atque Clericos ad id, si necesse fuerit, per censuram ecclesiasticam compellendi, & pro eisdem prædicationibus ferias, prout expedire viderint indicendi, ac etiam omnibus qui ad easdem accesserint, centum dies Indulgentiarum concedendi, impedimentis quibuscunque remotis. — Indid. Ep. 69.

6. *Eidem. L. a. 8° d. iisdem.* Mandat ei, ut centesimam omnium ecclesiasticorum proventuum Regni Sveciæ, pro subsidio Terræ Sanctæ ad quinquennium concessam, colligat & assignet; cruce signatorum vota pro Terræ S. succursu adimpleri faciat, tollat abusus in colligendis elemosynis, & præsto sit prædicationi crucis: pro qua ei privilegia & indulgentias concedit. — Indid. Ep. 71.

7. *Universis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis &c.* ad quos littere iste pervenerint. *Ibid. Kalend. Octobris (c) A. III* (d. 1 Oct. 1263). Commendatitia pro eodem Episcopo Scarenfi. — Indid. Ep. 75.

8. *Episcopo Scarenfi (Eidem).* *Ibid. X Kalend. Novemb. A. III* (d. 23 Oct. 1263). Privilegium cruce signatis & signandis concedi-

(c) An *Novembris*? Cfr. N:º 5, 6, 7.

ceditur, ut extra Diœceses in quibus ipsi & eorum bona consistunt, ad iudicium evocari non possint, dummodo parati sint coram eorum Ordinariis, de se querelantibus exhibere iustitiæ complementum. — Indid. Ep. 73.

9. *Archiepiscopis & Episcopis ac ceteris Ecclesiarum Prelatis per Suetiam constitutis. L. a. & d. iisdem.* Mandatur ut Episcopo Scarenfi in officio Crucem prædicandi assistant. — Indid. Ep. 74.

10. *Iisdem. Ibid. Idibus Novembris A. III. (d. 13 Nov. 1263).* Vehementer eos Papa hortatur atque in remissionem peccaminum iis injungit, ut Episcopo Scarenfi & ejus cooperatoribus circa prosecutionem negotii de subsidio sibi commisi, Terræ Sanctæ, assistant. — Indid. To. 3 Ep. 74.

11. *Episcopo Pictavensi. Ibid. Kal. Decemb. a. III (d. 1 Dec. 1263).* Ad res pertinens Ecclesiæ Franco Gallicæ, temere in numerum Bullarum ad nostrates misarum irrepsit.

12. *E. (Erico VI) Regi Dacie ac (Margaretæ) Regine Matri ejus illustribus. Apud Urbem Veterem IV Non. Januar. A. III. (d. 2 Jan. 1264).* Cum ex parte Regis & Reginae coram Papa esset propositum, Archiepiscopum Lundensem (*Jacobum Erlandi*) & Episcopum Roskildensem (*Petrum Bang*) regni inimicis in suis damnatis studiis se conjungentes, sese Regi Reginaeque publicos æmulos & inimicos manifestos constituisse, ac e regno exivisse; Papa illis indulget, ut nullus ipsorum, hujusmodi inimicitiiis propter culpam eorum durantibus, possit in personas Regias excommunicationis, aut in terras interdicti sententias auctoritate propria promulgare. — Indid. Ep. 87.

13. *Eisdem. L. a. & d. iisdem.* Indulget iis, ut cum generale

rale vel speciale terræ fuerit interdictum, liceat iis & familiæ suæ in Capellis suis per Capellanos proprios, januis clausis, interdictis & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, summissa voce facere celebrari & audire divina, & ecclesiastica percipere sacramenta, dummodo ipsi vel familia aut Capellani causam non dederint interdicto, vel id iis non contingat per alios quam per (*Jacobum Erlandi*) Lundensem Archiep. & (*Petrum*) Episcopum Roskildensem, publicos suos inimicos, durantibus hujusmodi inimicitiis, specialiter interdicti. — Indid. Ep. 88.

14. *Episcopo Vibergensi* (Catillo I. Ketillo). *L. a. & d. iisdem.* Quia audierat Papa Archiepiscopum Lundensem (*Jacobum*) se a civitate ac Diœcesi Lundensi, tam motu proprio quam aliis culpis exigentibus diutius absentasse, publicis Regis Reginæque inimicis adhærendo, ita ut per plures annos nemo in illa Diœcesi chrisma confecerit, pueros chrisma verit, & subditis Ecclesiæ Lundensis ecclesiastica sacramenta, aliaque quæ per Archiepiscopos conferuntur, exhibuerit; mandat Episcopo, ut si est ita, in Civitate & Diœcesi supradictis, quamdiu ab ipsis Archiepiscopus absens fuerit, ea quæ sunt Episcopalis Ordinis exercere procuret. — Indid. Ep. 89.

15. *Episcopo Arusiensi* (d) *L. a. & d. iisdem.* Simile Papa ei dat mandatum, respectu Episcopi Roskildensis, qui propter graves excessus quos commisit, per triennium absentavit. — Indid. Ep. 90.

16. *Thrugoto Episcopo Revaliensi.* *Apud Urbem Veterem Idibus Januarii A. III* (d. 13 Jan. 1264). Papa Episcopo, cui pro-

(d) Qvis hic fuerit, definire nescimus. Cfr. PONTOPPIDAN I, c. p. 522

propriis manibus mundus consecrationis impenderat (e), diplomate hoc confirmatorio illud officium mandat. — Indid. Ep. 81.

17. *Jacobo Archiepiscopo Lundensi. Apud Urbem Veterem II Non. April. A. III* (d. 4 Apr. 1264). Papa Archiepiscopo crimina sua, (quæ diligenter recenset) malitiam atque superbiam severe exprobrat, simul mandans, ut infra octo dies post receptionem harum literarum, in manibus *Prioris de Halmstadia & Superioris Fratrum Prædicatorum Lundensium*, quos ad eum propter hoc mittit, Ecclesiæ suæ regimini sponte cedat: quod nisi fecerit (f), sese eum pro merito esse puniturum, minatur; — Indid. Ep. 147.

18. *Priori de Halmstadia Lundensis Diocesis, & Superiori Fratrum Prædicatorum Lundensium. L. a. & d. iisdem.* Mandatur iis, ut literas Pontificis (proxime commemoratas, N:o 17) Archiepiscopo Lundensi *Jacobo Erlandi* clausas præsentent, eum ad obediendum hortentur, cessionem, vice Pontificis, ab eo recipiant, si autem pervicax fuerit, Papæ severitatem ei annuncient; ac eventum mandati sui Pontificis fideliter intiment. — Indid. Ep. 148.

19. *Wibergensi & Arufensi Episcopis. Ibid. Nonis Julii A. III.* (d. 7 Julii 1264). Mandatur iis, ut *Petrum* Subdiaconum Lundensem, nullum sicut aserebat ecclesiasticum beneficium assecutum, dummodo sit idoneus, recipi facientes in canonicum & in fratrem, eidem de præbenda providere, impedimento quocunque posthabito, curent. — Indid. Ep. 1712.

G 3

20. *Iis-*

(e) Cfr. supra N:o 1.

(f) Hæc est famosa illa Bulla, quam Danicè conversam exhibet HUITFELD *Chron. Regni Dan.* P. II p. 266 fqq. & Germanicè PONTOPPIDAN l. c. p. 714 fqq. Cfr. A CELSÆ l. c. p. 81, N:o 6.

20. *Iisdem. Ibid. X Kalend. Augusti A. III (d. 23 Julii 1264).* Quum Burglanensem ecclesiam tanto jam vacasse tempore diceretur, ut ad Sedem Apostolicam ipsius provisio secundum generalis Statuta Concilii esset devoluta; mandat Papa Episcopis, ut si hæc ita esse reperirent, Magistrum *Johannem de Hethe* Regis & Reginae Daciae Capellanum, uterque vel alteruter eorum Burglanensi Ecclesiae, auctoritate Pontificis, in Episcopum præficeret, ac ipsum, quia Archiepiscopus Lundensis vinculo excommunicationis esset adstrictus, alteruter eorum promoveret ad ordines, adscitisque duobus vel tribus Episcopis consecraret: salvo cæterum jure Lundensis Ecclesiae. — *Indid. Ep. 294.*

CLEMENS IV.

1. *Guidoni, tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbytero Cardinali, Apostolice Sedis Legato. Perusii VI Idus Junii, Pontificatus Anno I. (d. 8 Junii 1265) (a).* Constituitur & mittitur Legatus Pontificis in Sveciam, ut idem Regnum eo amplius in Dei & Ecclesiae Romanae devotione proficeret. (b). — *Ex Registro Literar. Apostolicar. Clementis P. P. IV, A. I. Ep. 93.*

2. *Archiepiscopis & Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Decanis Prepositis, Archipresbiteris & aliis Ecclesiarum Prelatis, nec non & Capitulis, Conventibus, Collegiis aliisque personis ecclesiasticis, secularibus & regularibus, tam exemptis quam non exemptis, in regno Suetie constitutis. Ibid. II Idus Junii A. I. (d. 12 Junii 1265).* Significat Papa Clero Svecico, se Cardinalem *Guidonem* constituisse

(a) Adscriptus quidem est Apographo nostro a. 1266, sed perperam; electus enim fuit Clemens IV Pontifex a. 1265, mense Februario; Cfr. CIACONIUS I, c T, II p. 166.

(b) De hujus Legati in Svecia gestis cfr. LAGERBRING *Hist. Regni Svec.* T. II C. XIX §. 4.

tuisse Legatum Apostolicum in Regnis Sveciæ & Daniæ, nec non in Provinciis Bremensi, Magdeburgensi, Saltzburgeri & Gnezeni, pro discordiarum fedatione quarumlibet, & statu dicti Regni salubri & pacifico procurando: quem igitur Legatum suum impense commendat, obedientiamque ei exhibendam graviter & severe inculcat. — Indid. Ep. 94.

3. *Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus & universis Christi fidelibus in Dacie ac Suetie Regnis, nec non & Bremensi, Magdeburgensi, Saltzburgeri & Gnezeni Provinciis constitutis. L. a. & d. iisdem. Eadem de re. — Indidem.*

4. (Waldemaro). *Regi Suetie illustri. L. a. & d. iisdem. Eadem de re. — Indidem.*

GREGORIUS X.

1. *Electo Upsalensi (a). Neque vel Papæ, vel Electi nomen, neque locus, dies & annus datarum harum literarum in exemplo superstite habetur (b). Docet Pontifex, se ex literis Waldemari Regis Sveciæ didicisse, quanta crudelitate Cariali*
(Ca.

(a) *Fulconi*, ut videtur. Cfr. RHYZELIUS, *Episcoposc.* P. I p. 35.

(b) A Papa tamen *Gregorio X* fuisse exaratas, probabile est. A descriptore exempli nostri Romano talis adnotatio ei præfixa est: "Bulla sine Pontificis nomine, directa Electo Upsalensi; qua indicitur, in stante Valdemaro Suetiæ Rege, prædicatio Crucis in paganos, aliosque Christi inimicos, quique cædibus atque incendiis regnum vastabant, ac *Cariali* vulgariter appellabantur. Pertinet forsan ad an. 1274 circiter, quo Regnum tenebat Waldemarus, atque Electus Upsalensis nondum fuerat in Archiepiscopum consecratus". Cfr. si placeat, quæ de hac Bulla diximus in *Annot.* ad editum a nobis *Pauli Juusten Chronicon Episcoporum Finlandensium*, p. 127 sqq. in cujus Appendice integram dabimus legendam.

(Carelii), aliique vicini iis Pagani & Fidei Catholicæ hostes (c), quasdam partes Regni ejus afflixerint & vastaverint. Quare Rege eodem per speciales suos nuntios & literas Pontificis festinum subsidium postulante, Electo Upsalensi mandat, ut per se & per alios religiosos & seculares, contra sævos illos hostes *verbum crucis* prædicet, & Svecis, volentibus illam assumere, eandem concedat peccatorum veniam, quæ transeuntibus & subvenientibus in terræ sanctæ subsidium a Sede Apostolica in generali Concilio est concessa; idque non solum iis qui in personis propriis & expensis, vel in personis propriis sed in alienis expensis, contra eosdem paganos proficiscerentur, sed etiam illis qui in expensis propriis illuc mitterent idoneos bellatores, aut ad hoc de bonis suis aliquid largirentur: ita tamen, ut beneficium hoc singulis juxta quantitatem subsidii & devotionis affectum esset tribuendum (d). — "Ex formulis Marini Ebuli, Form. 2774 p. 275 t."

NICOLAUS III.

I. *Archiepiscopo ac universis Episcopis in Regno Suetie constitutis. Rome apud Sanctum Petrum VIII Idus Junii Pontif. Anno II (d. 6 Junii 1279). Rogat, hortatur & mandat Pontifex, ut pecuniam ex decima in Terræ Sanctæ subsidium deputatam per illorum dioceses collectam, ad Portum Scarensem (a) procurent*

(c) Sine dubio *Ingrös, Watlandos* atque *Rusfos* Novogorodenses socios sibi adjunxerant. Verisimile est, Careliorum hanc crudelitatem (cladem fortassis recentem popularium atque vicinorum suorum, his instigantibus ulcisci studentium?) partim in Tavastia nuper a Svecis occupata, partim in ora Nylandiæ maxime fuisse exercitam.

(a) Non fuisse Sanctum Patrem optime in Geographia Sveciæ versatum putes; nisi *Ludofiam* intellexit (*Lödöse*), Emporium & portum Scarensis Dioceseos celebrem, ad ostium fluminis Gothici (*Götha Elf*) situm?

curent sub custodia fida deferri, postea in Franciam per M. *Bertrandum Amalrici*, Capellanum Papæ & Canonicum Remensem, in Sveciæ & Daniæ Regnis Collectorem a Sede Apostolica deputatum, (ab illis auxilio & consilio studiose adjuvandum) mitti posset. — Ex Registro Literar. Apostolicar. Nicolai P. P. III. A. II. Ep. 138.

2. (Magno) *Regi Sveciæ illustri*. *Ibid.* VII Idus Junii A. II (d. 7 Junii 1279). Non sine vehementis admirationis causa se nuper accepisse Papa significat, regem de pecunia Decimæ in regno ejus ad opus Terræ Sanctæ collecta quandam quantitatem argenti sub velamento necessitatis urgentis recepisse motu propriæ voluntatis, quod utique non decuit Regiam Majestatem. Quam receptionem ipsius pecuniæ non frustra in notabilem derogationem honoris ejus ac Regiæ honestatis cedere, pro firmo Pontifex testatur, & in perniciem Terræ Sanctæ fore inde aliis mali causam exempli. *Licet* igitur *hujusmodi facti qualitas exigeret super hoc fuisse aliter procedendum*; ne tamen Rex caritatem veram, quam more superni Patris, cujus vicariatus in terris officium obtinuerat, ad Regalem Serenitatem habere Papa decrevit, refriguisse quomodolibet opinetur, ad illum in mansuetudinis spiritu dirigit scripta sua, & illum affectuose rogat, ut prædictam quantitatem argenti Bertrando Amalrici plene restitui procuret. (b) — Indid. a. II Ep. 94.

H

3. Ma-

(b) De R. *Magni* hac temeritate, quæ Pontifici non potuit non vehementer displicere, adeo nihil nostri commemorare norunt Historici, ut hunc Regem (quem a prioribus nimis laudatum, acerbius reprehendit ill. LAGERBRING) immodici potius in Clerum favoris atque obsequii certatim arguant. Cfr. LAGERBRING l. c. II P. C. 16, § 6. Videtur sanctam hanc pecuniam REX arripuisse tempore belli quod cum fratre suo R. Waldemaro & Danis (circa a. 1278) gesserat? Cfr. LAGERBRING l. c. C. 15 §. 31.

3. *Magistro Bertrando Amalrici, Canonico Remensi, in Datis & Suetie Regnis Collectori Decime Terre Sancte subsidio deputate. Ibid. XI Kalend. Julii A. II (d. 21 Julii 1279). Quum Episcopus Scarenfis (c) Zelo fidei & devotionis accensus, Crucis assumpto signaculo, proponeret in primo generali pasfagio a Sede Apostolica statuendo in Terræ Sanctæ subsidium personaliter proficisci; qua siverat M. Bertrandus (d), an ab eodem Episcopo de redditibus suis ecclesiasticis esset decima exigenda? Prudenter respondet Papa, ut decimam illam exigeret, sed in tuto loco deponeret, tradendam Episcopo, si eundem contigerit personaliter transfretare; alioquin ipsam Papæ & dicti subsidii nomine diligenter custodiret. — Indid. A. II To. I Ep. 139 p. 179.*

MARTINUS IV.

r. Episcopo Lincopensi (a). *Apud Urbem Veterem, Idibus Februar. A. III. (d. 13 Febr. 1284). Petierunt nobilis vir Ulpho Holingeri filius (b), & nobilis mulier Elena, consanguinea Regis*

(c) *Brynolpbus Algothi*; qui cum nullum pasfagium generale susceptum interim fuisset, neque voto suo satisfacere potuisse videtur.

(d) De hoc M. *Bertrando Amalrici* ejusque in Dania & Svecia negotiis, legi nonnihil potest apud nob. LAGERBRING I. c. P. II C. XIX §. 2 & 3 (Cf. P. III C. VII not. 2 & 3 & §. 18 not. 5.)

(a) *Boetio* (sive quocunque modo nomen hominis parum noti scribendum sit)? Cfr. RHYZELIUS I. c. P. I p. 107. Neque in exemplo nostro literarum Papalium, nomen Episcopi expressum comparet. Successor *Henrici*, in itinere ad Terram Sanctam suscepto nuper mortui, Aulæ Pontificiæ nondum innotuisse videtur?

(b) Hic *Ulpho* (Ul), Historicis nostris hactenus ignotus, filius fuisse videatur ejus *Holingeri* (sive *Holmgeri*), quem cum reliquis Folkungis, ob cædem *Ingemari* Dani, Rex *Magnus* puniverat (cf. LAGERBRING

gis Magni, ut ipsis, licet *quarto consanguinitatis gradu conjunctis*, permetteretur matrimonium inire. Cum igitur, sicut ex relatione quorundam Episcoporum Regni Sveciæ Papa didicerat, *pacis unio quæ inter Regem Sveciæ ex parte una, & eundem Ulphonem aliosque Barones & Nobiles Regni* temporibus præteritis disidentes ex altera, propter quod multa personarum & animarum pericula provenerunt, dicitur *esse facta (c)*, per hoc corroboretur fortius, & Regni tranquillitas procuretur, petitioni eorum ita annuit, ut Episcopo concedat facultatem, si diligenti inquisitione præhabita quod de hujusmodi pacis corroboracione & Regni tranquillitate proponeretur invenisset veritate fulciri, consideratis etiam aliis circumstantiis universis quæ super hoc fuerint attendendæ, auctoritate Pontificia dispensandi, iisque permittendi ut matrimonium libere contraherent. — Ex Registro Literarum Apostolicarum Martini P. P. IV, A. III Ep. 129.

2. *Magno, illustri Sueorum & Gottorum Regi. Ibid. Kalend. Martii A. III. (d. 1 Martii 1284).* Petitioni Regis annuens Papa ei indulget, ut ordo ipsius Romanæ Ecclesiæ in celebratione Divinorum Officiorum, in Capella Regia, suo & hæredum Suorum Sveciæ Regum temporibus, in perpetuum observetur. — *Indid. Ep. 121.*

H 2

HO-

1. c. P. II C. XVI §. 4). Cumque *mulier illa nobilis Helena*, quacum matrimonium inire *Ulpbo* cupiebat, dicatur *Regis consanguinea*, non est improbable, eandem fuisse, quæ nupta antea *Ingemaro* fuerat? Cfr. LAGERBRING l. c. §. 3, not. 5. Rex sine dubio huic favebat matrimonio; quoniam ad pacem inter eum & Nobiles Regni ei olim adversos confirmandam pertinere putabatur.

(c) Hæc ad turbas a Folkungis motas aperte spectant, (cfr. LAGERBRING l. c. §. 4), & multos eos habuisse socios, astecas atque amicos, ostendunt.

HONORIUS IV.

I. (Ingvaro) Roskildensi & (Johanni) Othoniensi (a) *Episcopis*. Rome apud S. Sabinam XV Kalend. Junii Anno I. (d. 18 Maji 1285 (b)). Cum de concessione Pallii, Magno (c) Electo Upsalensi mittendi, ageretur, inter Petrum Agnetis Canonicum Lundensem & Hermingum (d) Clericum Upsalensis Diocesis, Nuntios ejusdem ecclesiae, controversia fuit exorta, asserente Petro Pallium Archiepiscopo Lundensi esse mittendum ac per eum Electo assignandum, quum per privilegium Apostolicum appareat Lundensem, Primatum obtinentem, praesentem Archiepiscopo Upsalensi. Cui favebat, quod in Registro Papae Gregorii IX (e) fuit repertum, Pallium petatum per Canonicos Lundenses, Nuntios tunc pro Upsalensi Electo, fuisse Archiepiscopo Lundensi transmissum, eidem Electo per eundem Archiepiscopum assignandum. Sed Hermingus pro Upsalensi ecclesia urgit, *praedicta non fuisse servata (f)*. Papa igitur Pallium per eosdem Petrum & Hermingum Lundensi transmittendum duxerat, suis illi literis mandans, ut illud auctoritate Pontificis Electo Upsalensi assignaret

(a) De his Episcopis (Ingvarus Hjort Roskildensi & Johanne Othoniensi) cfr. PONTOPPIDAN *Annales Eccles. Danicae* T. I p. 570 & 574.

(b) In nostro exemplo male adscriptus fuit annus 1286. Cfr. CIACONIUS l. c. p. 254.

(c) Boetii filio (Bofon). Cfr. RHYZELIUS l. c. p. 36, & LAGERBRING l. c. §. 6 p. 746.

(d) Eundem Magistrum Hemmingum fuisse putat SCHEFFERUS, qui inter Canonicos Upsalientes commemoratur in veteri *Chronico de Archiep. Upsalensibus* a se edito: cf. p. 172 & 173.

(e) Cfr. supra p. 30 N:o 27.

(f) Hoc est, per contrariam consuetudinem fuisse abrogata. Argumentum satis dubium.

ret, atque fidelitatis ab illo juramentum, Papæ præstandum, reciperet (g). Verum quia posset contingere, quod Lundensi Archiepiscopo J. (*Johanne Droes*) morte prævento vel ex alio impedimento legitime impedito, per eum hæc exhibitio Pallii fieri non posset, Roskildensi & Othoniensi Episcopis Papa mandat, ut *eo casu* uterque vel alteruter eorum Pallium, juxta formas præscriptas (quas, una cum Pallio, in tali casu dicti nuntii eis tradere debebant) *hac vice*, Electo sæpius nominato assignaret. Hæc tamen simul cautio additur: "Ceterum non intendimus, quod per hoc iisdem Ecclesiis, vel earum alicui, circa premisa vel aliquod premisorum, in prosecutione sui juris petitorio vel possessorio jus aliquod accrescat vel decreseat, vel alias quomodolibet derogetur". — Ex Reg. Liter. Apostolicar. Honorii P.P. IV, A. 1. Ep. 451.

NICOLAUS IV.

i. *Magno Regi Suetie illustri. Reate XII Kalend. Junii A.I.* (d. 21 Maji 1288 (a)). Significaverat Papæ per literas Rex, se, ut *Gerhardum* Holsatiæ Comitem, potentem & Regi Daniæ *Erico*, quocum bellum Rex *Magnus* gerebat, vicinum ejusque adiutorem præcipuum, a partibus Dani sejungeret sibi que conciliaret, filiam Comitis *Hedvigem* uxorem duxisse, atque ex ea prolem suscepisse (b). Quum vero Rex antea despondisset sibi nobilem mulie-

H 3

mulie-

(g) Bullam hanc, nostræ similem, eodemque loco & die datam, recenset A CELSE l. c. p. 91 sq. atque exhibent VASTOVIVS l. c. p. 129 & (ex illo) SCHEFFERVS l. c. p. 55 sq. Cfr. LAGERBRING l. c. §. 6.

(a) Nostro exemplo vitiose adscriptus est annus 1286. Cfr. CIACONIUS l. c. p. 255.

(b) Recte itaque causam expetitæ atque initi a Rege hujus matrimonii conjectando investigavit Nobil. LAGERBRING (l. c. C. XVI §. 2) cui nostra Bulla fuit incognita.

mulierem *Sophiam* (c), prædictæ Hedvigi quarto consanguinitatis gradu conjunctam, ac præterea aliam, eodem consanguinitatis gradu præfatæ Hedvigi attinentem, carnaliter (ut ipse fatebatur) cognovisset; petierat a Papa veniam atque dispensationem. Ut igitur scandala & gravia illa incommoda quæ ex dissolutione matrimonii a Rege initi sibi & Regno suo metuenda erant arcerentur, petitioni ejus Papa annuit. — Ex Reg. Liter. Apostolicar. Nicolai P. P. IV A, I Ep. 65.

1. (Benedicto) *Episcopo & Capitulo Lincopensi. Reate X Kalend. Junii A. II* (d. 23 Maji 1289). Indulgentiæ unius anni & 40 dierum conceduntur visitantibus Ecclesiam beatorum Apostolorum Petri & Pauli Lincopensem in quibusdam enumeratis anni festivitatis. — Indid. A. II T. I Ep. 183.

3. *Johanni* (b) *Archiepiscopo Lundenfi. Reate V Nonas Julii A. II* (d. 4 Julii 1289). Transmittitur ei, postulante *Petro Agnetis* Lundenfi Canonico, Nuntio suo, Pallium *Magno* Electo Upsalensi assignandum, adjuncta simul formula cum Juramenti ab eo exigendi, tum Pallii solemniter ei dandi (e). — Indid. A. II T. I Ep. 303.

4. (A-

(c) Quæ hæc fuerit, nescire me fateor: neque tota hæc res omnino Historicis nostris hætenus fuisse videtur cognita.

(d) *Grand.* vid. RHYZELIUS l. c. P. II p. 18: cfr. PONTOPPIDAN l. c. p. 560 sqq. 763 — 775, 782 sq.

(e) Mirum videatur, cum Pallium eidem assignandum Electo, jam fuisset a Papa *Honorio* IV, ante annos V, Archiepiscopi hujus in munere antecessori (*Johanni Dros*) transmissum, (cfr. supra p. 60 sq. N:o 1), idem ab alio Papa ad alium Archiepiscopum Lundensem rursus transmitti? Num, repugnantibus Svecis, Honorii illud decretum executioni omnino non fuit mandatum? Unde igitur Bullam Pontificis habuit *VASTOVIVS*? Non liquet.

4. (Anundo) *Episcopo Strenginensi. Rome apud Sanctam Mariam Majorem, XIV Kalend. Januarii, A. II. (d. 2 Dec. 1289). Petente Magno, Rege Sveciæ & Gothorum, permittitur ut nobilis mulier Halgha Animdi (leg. Anundi) (f), Strengnenfis Diœcesis, Regis consanguinea, nubat viro nobili Rorico Birgheri (g), Upsalensis Diœcesis, quarto consanguinitatis gradu ei conjuncto. Rationem petitionis suæ hanc Rex adduxerat, quod cum idem Roricus quibusdam capitalibus inimicis adhæret, fomites odii & rancoris in ipsius Regis & ejusdem Rorici mentibus radicati noscantur, qui si, quod absit, incrementum fusciperent, gravia posset in regno scandala & guerrarum pericula fuscitari, & speretur quod per conjunctionem Rorici & Halghæ prædictorum fomites odii & rancoris hujusmodi extinguetur & pax & tranquillitas proveniet ipsi regno (h). Eo autem se esse propensiosem Pontifex ad Regis annuendum votis testatur, quod fidem & devotionem eximiam idem Rex ad eum & Romanam gerit ecclesiam. — Indid. A. II Ep. 699.*

5. *Abbati Monasterii de Saba (i) Cisterciensis, Priori Predicatorum de Sictunia, Upsalensis & Strengnenfis Diœcesis, ac Guardiano*

(f) *Helgam* hanc filiam fuisse, Genealogi nostri dicunt, Legiferi Sudermannicæ *Anundi in Frösbanmar, Harald* filii.

(g) Hujus *Rorici & Helgæ* filiam, fuisse *Christinam*, Genealogi nostri asserunt, ex qua familia nobilis *Bonde* genus suum ducit, abaviam *R. Caroli Canutii*.

(h) Docent hæc *R. Magnum* de conciliandis sibi rursus Nobilium animis, quos severitate tua in *Folkungos, Ingemari Dani* interfectores, exasperaverat, admodum fuisse sollicitum; atque per nuptias, inter consanguineas suas atque duces adversæ factionis conciliatas, hos suis adjungere partibus callide studuisse. Cfr. supra p. 58 N:o 1.

(i) *Såby*, postea *Juleta*, in Sudermannia. Vid. RHYZELII *Monasterio*, p. 213 sqq.

diano Minorum Upsalensis, Fratrum Ordinum. Apud Urbem Veterem VIII Idus Julii, Pontificatus Anno III. (d. 8 Julii 1290). Upsalensi Ecclesia per obitum Magni, Upsalensis Electi confirmati & etiam consecrati vacante, Capitulum per viam Compromissi potestatem eligendi Archiepiscopum in Johannem Archidiaconum, Andream Præpositum, & Olavum Canonicum transtulerat; qui Johannem, Episcopum Aboënses, unanimiter, postularunt. Hic vero rem Papæ subjecit arbitrio; ac postmodum Capitulum Romanam misit Carum (an Carolum?) & Ervastum, Canonicos, qui decretum postulationis Papæ præsentarent, & ut eam admitteret, supplicarent. Papa primo rem examinandam tradidit J. (Johanni) Episcopo Tusculanensi, Petro titulo S. Marci Presbytero, ac Petro S. Eustachii Diacono, Cardinalibus; atque quia sibi de idoneitate personæ postulati prædicti ad plenum non constaret, prædictis Ordinum Monasticorum antistitibus mandat, ut si diligenti examinatione instituta, invenirent postulatam vitam, moribus, honestate, scientia & aliis virtutum meritis idoneum atque dignum ad supportationem Archiepiscopalis oneris & honoris, auctoritate Apostolica postulationem admitterent (k). — In did. A. III T. 2. Ep. 263.

BONIFACIUS VIII.

I. Nicolao(a) Archiepiscopo Upsalensi. Anagnine XVI Kalendas Septembris, Pontificatus A I. (d. 17 Aug. 1295) Johanne Archiepi-

(k) Electionem sive postulationem Johannis ab his delegatis fuisse probatam, eventus docet. Cfr. RHYZELIUS *Episcoposc.* P. I p. 37 (cujus tamen narratio in quibusdam corrigi debet, ex iis quæ in hac Bulla habentur; cfr. quæ disputavimus in *Annot. ad Pauli Juusten Chronicor. Episcopor. Finlandensium*, p. 202 sqq).

(a) *Allonis*; de quo cfr. RHYZELIUS *Episcoposc.* P. II p. 37 sq.